

[Time: Three Hours]

[ Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. Figure to right indicate full marks.

**Q. 1** Answer in one or two sentence.

(20)

- a) What is “Foreign Security”?
- b) What is “Director Identification Number”?
- c) What is Repatriation of Foreign exchange?
- d) What is “Cumulative shares”?
- e) What is “Floating charge”?
- f) What is “Deemed Prospectus”?
- g) What is “Debenture”?
- h) Who is a Nominee Director?
- i) What is “Subsidiary Company”?
- j) What is “Investor Education and Protection Fund”?

**Q. 2** Write short notes on **any four**.

(20)

- a) Advantages of forming Company
- b) Kinds of Share capital
- c) Annual General Meeting
- d) Buy Back of shares
- e) Appointment of Directors
- f) Theory of Corporate Personality

**Q. 3** Answer **any two**.

(12)

- a) A meeting of Board of Directors could not be held for want of Quorum
  - i) What shall be the subsequent procedure?
  - ii) What shall be the Quorum for Meeting of Board?
- b) A company to make its public issue a success makes an agreement with financial institution to subscribe shares to the extent not taken by the public.
  - i) What is public issue?
  - ii) What is this agreement between company and financial institution known as?
- c) By passing an ordinary resolution a company removes one of its directors before the expiry of term from his office.
  - i) Is such a removal valid? What are the pre requisites for such resolution?
  - ii) Can a director appointed by Tribunal be removed so?

**Q. 4** Answer **any four** in detail.

**(48)**

- a) “A proper balance of the rights of majority and minority shareholders is essential for the smooth functioning of the company” Discuss.
- b) What is the procedure for transfer of shares and explain the remedies available if a company refuses to register transfer of shares?
- c) State the golden rule of framing prospectus. What are the remedies available for misrepresentation in Prospectus?
- d) Explain the legal position and duties of Director?
- e) Explain in detail the provision in the companies Act relating to Prevention of oppression and mismanagement?
- f) Who is a official liquidator and what are his power and duties?

[वेळ: तीन तास]

[ गुण: १०० ]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना: 1. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात..

प्र. १ एक किंवा दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

(२०)

- अ) 'विदेशी प्रतिभूती' म्हणजे काय?  
 ब) 'डायरेक्टर आयडेन्डीफिकेशन नंबर' (DIN) म्हणजे काय?  
 क) फॉरेन एक्सचेंची' स्वदेश परती म्हणजे काय?  
 ड) संचयीभाग (cumulative share) म्हणजे काय?  
 इ) तरता प्रभार म्हणजे काय?  
 फ) गृहित धरलेले उद्देशपत्रक म्हणजे काय?  
 ग) कर्जरोख्याची व्याख्या लिहा.  
 ह) नॉमीनी डायरेक्टर कोण असतो? (Nominee Director)  
 य) सहाय्यकारी कंपनी (subsidiary company) म्हणजे काय?  
 ज) इनव्हेस्टर एज्युकेशन अँड प्रोटेक्शन फंड (Investar Education And Protecction Fund) म्हणजे काय?

प्र. २ कोणत्याही चार टिपा लिहा.

(२०)

- अ) कंपनी संस्थापणेची फायदे  
 ब) समभागांचे प्रकार  
 क) वार्षिक सर्वसाधारण सभा (AGM)  
 ड) समभागांचे परत येणे (बाय बॅक)  
 इ) संचालकांची नियुक्ती  
 फ) कंपनी व्यक्तित्वाचा सिद्धांत

प्र. ३ कोणतेही दोन सोडवा.

(१२)

अ) संचालक मंडळाच्या गणपूर्ती अभावी कोणत्याही कंपनी ची सभा (बैठक) होवू शकत नाही.

- i) त्यासाठी काय कार्यप्रणाली असेल?  
 ii) संचालक मंडळाच्या सभेसाठी गणपूर्ती काय असते?

ब) एक कंपनी सार्वजनिक गुंतवणुकीसाठी (Public Issue) आवाहण करत आहे. ती गुंतवणूक सफल करण्यासाठी एका आर्थिक संस्थेसोबत करार केलेला आहे. या करारानुसार आर्थिक संस्था ही उरलेले समभाग घेणार आहे.

- i) सार्वजनिक गुंतवणूक म्हणजे काय?  
 ii) कंपनी आणि आर्थिक संस्थामधील करारा ला काय म्हणतात?

- क) एका कंपनीने साधारण ठराव मंजूर करून एका संचालकाला त्याचा पदावधी पूर्ण होण्यापूर्वीच काढून टाकले.
- तशाप्रकारचे काढून टाकणे वैध आहे का? तसा ठराव मंजूर करण्यासाठी पूर्व आवश्यकता काय असते?
  - कंपनी लवादाने नियुक्त केलेल्या संचालकाला अशा प्रकारे काढून टाकता येते का?

प्र. ४ कोणतेही चार उत्तरे लिहा.

(४८)

- अ) “कंपनीच्या व्यवस्थित कार्यपद्धतीसाठी बहुसंख्य भागधारकांचे अधिकार आणि अल्पसंख्याक भागधारकांचे योग्य संतुलन असले पाहिजे” चर्चा करा.
- ब) समभागांचे हस्तांतरण करण्यासाठी काय कार्यप्रणाली आहे? जर कंपनीने समभागांचे हस्तांतरण करण्यास नकार दिला तर त्यासाठी काय उपाय आहेत ते स्पष्ट करा.
- क) उद्देशपत्रक तयार करण्यासाठीचे काय नियम असतात? जर उद्देशपत्रकामध्ये चुकीचे विधान असेल तर त्यासाठी काय उपाय आहेत?
- ड) संचालकाचे कायदेशीर स्थान आणि कर्तव्ये स्पष्ट करा.
- इ) कंपनी अधिनियमातील कंपनीच्या गैरव्यवस्थापण आणि अन्यायाला (Oppression and Mismanagement) प्रतिबंध करण्यासाठी असलेल्या तरतुदी स्पष्ट करा.
- फ) शासकीय ऋणशोधनाधिकारी (Official Liquidator) कोण असतो? त्याचे अधिकार आणि कर्तव्ये काय असतात?

\*\*\*\*\*